

**R. P. Francisci Svarez Granatensis, E Societate Iesv
Doctoris Theologi, Et In Connimbricensi Academia
Sacrarum Litterarum primarii Professoris Opvs, De Virtvte
Et Statv Religionis**

Qvo Quid Contineatvr, Index proximus indicabit

De Obligationibus Religiosorum ex Regula, Prælatione & subiectione
regulari prouenientibus, De varietate Religionum tam in genere, quàm in
specie, De Religione Societatis Iesv in particulari

Suárez, Francisco

Mogvntiæ, 1626

Cap. I. An potuerit, vel debuerit esse in Ecclesia religionum varietas.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-93501](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-93501)

TRACTATVS NONVS DE VARIETATE RE- LIGIONVM, TAM IN GE- NERE, QVAM IN SPECIE, COMPLE- CTENS LIBROS DVOS.

LIBER PRIMVS.

De varietate religionum in genere.

Postquam ea omnia explicuimus, quæ de statu religioso absolute spectato considerata occurrunt, quoniam propositum nostrum est ea omnia in religione Societatis specialiter contemplari, & pro viribus explicare: vt completa doctrina sit, necesse est de distinctione, & varietate religionum aliqua premittere. Possunt autem religiones distingui vel per quædam generalia capita, seu conditiones, & fines earum, vt religio contemplatiua, vel actiua, &c. vel per species proprias earum, vt Prædicatorum, Minorum, &c. hoc ergo lib. priorem diuisionem, in sequenti verò, posteriore explicabimus.

CAPVT I.

Vtrum potueris, vel deberis esse in Ecclesia religionum varietas.

Heretici, qui summo odio hunc statum prosequuntur, multitudinē, ac varietatem religionū maximē damnant, ac perinde putant esse dicere, hos religiosos esse sancti Dominici, illos sancti Francisci, ac dicere, *Ego sum Pauli, ego autem Apollo.* Quod reprehendit Paul. 1. Corint. 1. & 3. quia hoc est schismata, & diuisiones in Ecclesiam introducere. vnde videntur contendere, salua vnitatem fidei, & charitatis, non posse hanc multiplicationem admitti. Nā sicut fides, & charitas vna est, & ideo esse potest vna religio Christiana, ita etiam perfectio charitatis vna est: ergo non possunt in ordine ad illam religionem multiplicari. maximē, quia nos docemus viam consiliorum esse viam ad hanc perfectionem, & consilia eadem sunt respectu omnium, ergo & religio debet esse eadem. Tandem concluditur, saltem non expedit hanc varietatem propter diuisionem, & incommoda, quæ ex ea nascuntur. Quod videtur experimēto posse comprobari: nam occasione huius diuersitatis multæ contentiones inter varias religiones ortæ sunt dum aliæ alias præcedere contendunt, vel honore & loco, vel fama, & existimatione apud homines, vel literis, & aliis huiusmodi bonis. Ex quo etiā fit, vt sæpè proximorum fructus propter religionum cōtentionem inter se impediuntur: quæ omnia cessarent, si omnes idem corpus religionis conficerent. His accedit Diui Basilij autoritas, ille enim similem ferè quæstionē pertractat in regulis

fus. disp. qu. 35. vbi quærit, an expedit in eodem pago plures esse religionum conuentus, respondet non expedire, tum quia difficile est vnum inuenire condignum prælatum, ne dum plures, tum quia inter eos qui sunt eiusdem artis, facile oriuntur contentiones, & æmulationes, quod (inquit) idem ferè in hac vita solet accidere, Initio enim contentiones à rebus honestis auspicantes, cum inter se certant, alii alios studeant superare, dum progressus maiores faciunt, postremo in simulas contentiosas delabuntur. Loquitur autem Basilius de monasteriis eiusdem rationis, & religionis, multo autem grauius sequuntur illa incommoda in diuersitate religionum. Accedit tādē, quod si semel hæc varietas admittatur, in infinitum crescere, & multiplicari potest, vt etiam experientia nos docet, quia homines semper amant noua, & inuentiones proprias; at hæc nimia multitudo non potest non parere confusione, vt dicitur in c. vlt. de Regular. & cap. vnic. eodem tit. in 6. ergo. &c.

Nihilominus veritas Catholica est, varietatē religionum ad decorem, & vtilitatem Ecclesiæ; maiusque Dei obsequium pertinere. Hæc veritas de fide certa est, ad quam confirmandam sufficiunt nobis sanctorum exempla, qui varias religiones instituerunt, & communis Ecclesiæ consensus, Pontificumque autoritas, quæ illas approbarunt, & optima verba Gregorij XIII. in quadam Const. *Ascendēte Domino*, in Societatis confirmationem, vbi sic inquit, *Cum diuina prouidentia, pro temporum necessitate, varia, & salutaria ordinum instituta, in Ecclesia sua produxerit, nouisque in ea subinde nascentibus morbis noua remedia, nouisque in emergentibus hostium impugnationibus, noua regulæ, illi ordinum auxilia excitauit, & cuique illorum, iuxta cuiuslibet peculiari gratia vocationem, peculiare quasdam, nō dat, peculiaris insignia, & opportuna ad finem, quem intendunt media suggesserit, &c.* Constat ergo varietatē religionū diuina prouidentia introductam esse, esseque Ecclesiæ opportunam, & auxiliarem. Vt autem hæc veritatē magis explicemus, & confirmemus, tria puncta declaranda sunt; Primum, qualis distinctio, & varietas inter religiones intelligi possit. Secundum, quæ sit sufficiens ratio eius. Tertium, si quæ incommoda ex illa nasci possint, quomodo caueantur, per quod allatis in n. i. impugnationibus satisfiet.

Qualis distinctio & varietas inter religiones intelligi possit.

Circa primum statuendum in primis est, omnes hæc varietates religiones necessariò conuenire in substantiali ritu, etiam ex

Panda 3. tractanda proponuntur

III.

finis peculiaris, aut ex media pendenda.

status religiosi, qui consistit in duobus, scilicet, in intendenda perfectione charitatis erga Deum, & consequenter etiam circa proximum, & in renunciatione seculi per tria vota substantialia, & traditionem illam talibus votis firmatam, per quam homo se totum consecrat diuino obsequio. Hæc duo satis constant ex omnibus hætenus dictis de statu religionis, cum hæc enim sint substantialia illi statui, non possunt non conuenire omni veræ religioni, siue illa sit substantia generica, siue specifica, de quo statim. Hinc D. Thomas 2. 2. quæst. 138. artic. 1. concludit, duobus tantum modis posse distinctionem inter religiones inueniri, scilicet, vel in fine proprio, vel in exercitiis, & mediis, quibus ad eundem finem tendit. Cum enim religio sit status tendens in finem perfectionis, necesse est ut per certa, ac determinata media tendat: ergo non potest alia distinctio inter religiones cogitari, nisi ex fine proprio, vel mediis.

IV.
Obiectio contra varietatem ex fine.

Dices, imò non videntur religiones distinguere in finibus, sed solum in mediis, omnia enim, quæ intendunt, vel operantur, sunt media in finem charitatis perfectæ, ergo solum possunt distinguere in mediis, quibus vtuntur ad hunc finem charitatis perfectæ. Respondeo, verum quidem esse, omnes fines particulares religionum singularum, esse media, si cum generali perfectione charitatis comparentur; sunt tamen nihilominus fines proprii, quia sunt bona per se honesta, quæ propter se proximè expetuntur, & propter ipsa reliqua omnia exercitia talium religionum instituta sunt, vel assumuntur. Dicit etiam possunt illi fines, quia sunt quasi formales quædam actiones ipsius charitatis, quæ vt in se tales sunt, intenduntur vt fines, vt verò per eas comparatur perfectio charitatis absolute, & secundum se spectatæ, media dici possunt. Itaque si charitas secundum se consideretur, plura habet officia, in quibus exercetur, & eisdem proximè augetur: sunt autem illa ad eò diuersa, vt non possint omnia, & singula per se primò ab omni religione intendi, quia quædam in cõtemplatione Dei, aliæ in operatione circa proximum versantur, & inter actiones erga proximum magna est varietas, quæ non potest sub eodem vitæ instituto principaliter intendi, vt redemptio captiuorum, inhiormorum curatio, &c. Hinc ergo factum est, vt quædam religio dicatur instituta ad hunc finem proprium, id est, ad hoc officium charitatis, alia ad aliud, & hæc ratione distinguuntur aliquæ religiones ex finibus, vt religio contemplatiua ab actiua, & sic de aliis. Ad hunc autem finem proprium consequendum, & religiosè exercendum, vtitur vnaquæque religio propriis modis, & obseruantis, vt orationibus, ieiuniis, operibus manuum, & similibus, & hæc vocantur propria media, quia immediatè referuntur ad illum proprium finem, & illo mediante ad generalem finem perfectionis charitatis. Contingit autem aliquando duas religiones ad eundem proximum scopum esse institutas, vt ad militiam v.g. vt tamen diuersis obseruantis, ad illum finem religiosè exercendum, & tunc dicuntur religiones distinguere in mediis, & non in fine; sicut motus interdum distinguuntur, quia ad diuersos terminos tendunt, aliquando verò quia ad eundem tendunt diuersa figura, vel per diuersa spatia: quæ posterior distinctio solet à Philosophis reuocari ad distinctionem terminorum formalium, cum prior distinctio sit per terminos reales, & formales: sicque in proprio dici possunt religiones omnes distinguere ex fine, quia licet aliquæ in proximo fine realiter conuenire videantur, tamen quatenus illum intendunt per diuersa media, & exercitia, etiam in ipso formaliter distinguere videntur, quia sub alia ratione, aut modo, aut perfectione illam intendunt. Modus autem loquendi Diui Thomæ sic

Quid quando duas religiones habent eundem finem proximum.

ut magis realis est, ita etiam est magis perspicuus, & clarus.

Ex quo rectè idè infert, magis distinguere religiones, quæ ex fine, quàm quæ ex solis mediis, siue exercitiis in ordine ad eundem finem distinguuntur. Quod est per se satis clarum: tum quia distinctio in rebus moralibus maximè est ex finibus; religio autem moralis res est: tum etiam, quia religiones, quæ in finibus distinguuntur, regulariter etiam in mediis, & exercitiis diuersitatem habent, quia ad fines diuersos regulariter media diuersa requiruntur, etiam si in aliquibus eorum possit esse conuenientia: tum denique, quia quo maior est conuenientia inter aliqua duo, eo illa minus distinguuntur, religiones autem, quæ in fine conueniunt, magnam inter se habent conuenientiam, quàm aliæ non habent: ergo. Quapropter ad eò verum hoc est, vt religiones, quæ in fine distinguuntur, possint quodammodo dici specie diuersæ, aliæ verò tantum accidentaliter. Pater proportionali ratione, nam finis est, qui in moralibus dat speciem, ergo religiones, quæ distinguuntur in fine, dici possunt specie diuersæ. Item artes, quæ tendunt ad diuersos fines, specie distinguuntur, sed religiones sunt veluti quædam spirituales disciplinae, seu artes: ergo. Hæc autem distinctio in finibus tanto erit maior, quanto inter ipsos fines secundum se spectatos maior fuerit. Aliquando enim fines ipsi erunt quasi substantialiter diuersi, vt hospitalitas, & prædicatio verbi Dei, aliquando verò solum secundum magis, & minus, vt contemplatio perpetua, seu diuturna, vel solum definitis horis: item prædicatio Euangelij inter fideles, vel in vniuerso orbe, & inter infideles, & sic de aliis. Clarum est ergo maiorem esse diuersitatem religionum, quando fines sunt substantialiter diuersi, tuncque magis dici posse religiones ipsas substantia diuersas: quamuis in hoc oportet magnam vim in verbis constituere, quia hic vera non potest esse diuersitas in substantia quia physica, vt sic dicam, quia traditio, & tria substantialia vota, quæ in omnibus religionibus sunt, eiusdem speciei, & essentie sunt: igitur religionum diuersitas nõ potest esse in substantia statum. Moraliter autem dici possunt quodammodo substantialiter differre, quæ in primario fine differunt, comparatione earum, quæ in ordine ad eundem finem solum in mediis, seu exercitiis distinguuntur.

Rursusque inter has tanto erit maior diuersitas, quanto media, & exercitia fuerint magis diuersa, aliquando enim tam parua est differentia, vt solum in habitu, & insigniis, & paucis caeremoniis distinguantur, vt religio Sancti Benedicti, & S. Bernardi, inter monachales; & inter militares, Alcantaræ, aut Calatræ, & similes, quæ videntur solum numero distinguere, quamuis in ea latitudine magis distinguantur, quàm duo monasteria eiusdem habitus, sicut in naturalibus homo albus, & niger, solum numero differunt, quamuis magis in ea latitudine, quàm duo homines albi distinguere videantur. At verò mendicantes religiones vt Minorum, & Prædicatorum, non videntur distinguere in fine, sed in modo, & mediis, & est differentia longè maior, ita vt ad specificam differentiam magis accedere videatur.

Maximè verò distinguuntur religiones, si in vtroque fine, scilicet, & exercitiis distinctionem habebant. Et præsertim si in votis ipsis, & in obseruantis eorum diuersitatem habuerint, quia cum in votis consistat substantia religionis, diuersitas in illis maximè ad substantiales accedit. Sicut dicimus, beatos distinguere in essentiali beatitudine, quia in illa in qua est substantia beatitudinis, habent alicuiam varietatem, licet in rigore diuersitas illa specifica, aut essentialis non sit. Tandem aliquando intra

intra eandem religionem videtur esse tanta varietas, ut plures religiones esse appareant, ut inter Minores, quod maxime verum est, quando sub diuersis Prælati generalibus versantur, quia tunc sunt veluti diuersi exercitus, habentes diuersos duces, & insignia distincta, & interdum etiam arma diuersa, quamuis in fine, & aliis multum conueniant. His ergo modis potest distinctio, & varietas in religionibus reperiri.

mus in religionis laicis & clericis eiusdem religionis. Aliquando verò illam diuersitatem permittit, quatenus directè non prohibet, & id quod de habitu statuit, seruari potest cum aliqua diuersitate in aliis conditionibus, ut si statuatur de figura, & materia, non verò de colore habitus, tunc licet aliqua varietas in colore in diuersis monasteriis aut prouinciis permittatur, non erit contra unitatem religionis. Hæc autem varietas in habitu nunquam potest tanta esse, quin aliqua unitas seu conuenientia conferuetur, quæ unitatem talis religionis indicet, ut videre est in religione S. Francisci Obseruantia & Conuentualium, ac Capucinatorum, & in religione Sanctissimæ Trinitatis, ac multo magis in religione canonicorum regularium. Omitto Societatem I. E. S. V., quæ peculiarem habitum non assumpsit, & ita admittit illam varietatem, quam habitus clericorum in diuersis regionibus habuerit: seruando tamen illam unitatem, nimirum ut ubique eo habitu honesto, & ad statum religiosum decente utatur. In aliis verò religionibus semper seruatur aliqua unitas vel in figura, vel in colore, vel in utroque signo, vel in aliquo alio signo speciali, quod iuxta vniuersiueque religionis regulam obseruandum est, ut unitas religionis quoad habitum retineri censetur. Et hæc de primo puncto.

Approbatur ac defenditur dicta religionum varietas.

Secundò dicendum est varietatem religionum non sine magna diuinæ prouidentia dispositione, & Spiritus Sancti directione inuentam esse, & in Ecclesia introductam, tanquam illi valde utilem. Ratio penetrabilis est, quia status religionum proponitur hominibus tanquam via vtilissima ad perfectionem acquirendam. fieri autem non poterat, moraliter loquendo, ut vna religio vniuersusque viuendi modus omnibus accommodaretur propter varias hominum complexionum ac propensiones; ut notauit Gregor. 6. Moral. c. 26. alias 27. Nonnulli namque hominum (ait) ita otiosa mentis sunt, ut se eos labor occupationis accipiat, in ipsa operis occupatione succumbant, & nonnulli ita inquieti sunt, ut si vacationem laboris habuerint, grauius laborent, quia tanto deteriores tumultus tolerant, quanto eis licentius ad cogitationem vacat. Vnde necesse est, ut nec quiescens ad exercitationem se immoderati operis dilatat, nec inquietus ad studium contemplationis angustet. Ob hæc ergo causam vtilissimum fuit quasdam esse religiones ad quietem, & otium contemplationis ordinatas, alias ad actiones, alias ex utroque mixtas, ut omnes haberent, vnde, quod sibi magis expediret, eligere possent. Et eadem est ratio de aliis differentiis, hi enim his actionibus, & exercitiis potius quam aliis delectantur, quidam ad solitaria, alij ad socialem vitam propensi sunt: quidam corporibus fortiores ad labores, & rigores corporis sunt apti, alij ad studia, & spiritualia exercitia: sic ergo per varietatem religionum omnibus subuenit. Alia ratio etiam valde generalis est, quia religiones ex intentione Spiritus Sancti non solum institutæ sunt ad bonum eorum qui in eis congregantur, sed etiam ut per eos alij, atque adeo vniuersa Ecclesia iuuetur: quia ergo variae sunt actiones, & ministeria, in quibus possunt religiones Ecclesie inservire, & non sufficit vna pro omnibus actionibus, ideo ex earum varietate confurgit plenitudo ministrorum, qui possint omnibus modis, & in omni actionum genere Ecclesiam iuuare. Et hoc est etiam quod Gregor. XIII. citato loco dixit, Pro temporum etiam varietate prouidisse Deum varias religiones, prout occasiones, vel necessitates temporum postulabant. Addit etiam Bernard. in Apolog. Guillel. Abb. ad pulchritudinē Ecclesiæ pertinere hanc varietatē iuxta id Psal. 44.

A a

Astius

Distin-
ctio
et diuersi
palat. 1.

VIII.
Vniuersi-
tatis
et con-
uenientia, & v-
nitatis finis
pauca.

IX.
Iam ab-
vniuersi-
tatem.

X.
Præter
capitulum
condu-
cit, sed non
requiritur.

XI.
Similitudo
et
conuenientia
in habitu.

XII.

afficit regina à dextris suis in vestitu deaurato, circumdata varietate. Nec mirum (inquit) si in hoc exilio, peregrinante Eccl. si. sit huiusmodi pluralis varietas, & vna pluralitas, cum in illa quoque patria quando & ipsa regnabit, futura sit aliqua dispar aequalitas, cum scriptum sit, in domo patris mei mansiones multe sunt.

XIII.

Ex his ergo constat, quàm longè sit hæc religionum distinctio ab omni Ecclesiæ diuisione, & schismate, sicut enim in eadem domo diuersitas mansionum, & cubiculorum, non destruit, sed pulcherrimè cōstruit vnitatem domus, & in republica, vel ciuitate pluralitas artium, & officiorum, non est contra vnitatem, sed potius est maximè necessaria, vt ciuitas sit consummata, & perfectà; ita in Ecclesia varietas religionum eius vnitatem non diuidit, sed illustrat. Neque obstat quòd charitatis perfectio vna sit, quia viæ ad illam possunt esse plures, non quidè quoad substantiam omninò diuersæ, sed quoad actionē, vel quoad modū, & (vt ita dicā) quoad missionem, & participationem actionū. Omnes enim religiones in substantia easdē ferè actiones exercēt, tamen quædā in quibusdā excedunt, aliæ in aliis, quædā hoc modo, aliæ alio illas participant, omnes tamen sunt sanctæ, & ad suprā dictos fines necessaria. Incommoda autem, quæ ex hac varietate sequi obiciuntur, minoris momenti sunt, neque cum vtilitatibus numeratis possunt comparari. Res enim humane huiusmodi sunt, vt nūquam omnibus incommodis careant, & ideo quando hæc sequuntur, nō ex re ipsa, vel actione, sed ex infirmitate, vel malitia hominum, non sunt propter illa omittenda bona maiora, sed adhibenda remedia, ne illa mala sequantur; potissimum autem est charitas. Vnde elegāter Bernard. in dicta Apologia. *Requiritur (inquit) à me, cur, cum omnes ordines laudem, omnes non teneam, laudo enim omnes. & diligo, vbi cumque iuste, & pie viuatur in ecclesia: vnum opere teneo, ceteros charitate: faciet autem charitas (fidenter loquor) vt ne illorum quidam si uelut frater, quorum instituta non sequor.*

XIV.

Diuis autem Basilii citato loco non loquitur propriè de diuersitate religionum, sed de multiplicatione domorum, seu monasteriorum eiusdē religionis in eodem oppido, tractatque prudentialē quæstionem, an expediat talia monasteria multiplicari in eodem oppido: & ipse fert probabile iudicium expedire magis, vt in vno domicilio, & sub vno prælato omnes aggregentur. Hæc autem quæstio longè diuersa est ab ea, quam nunc tractamus, estque in ea satis verisimile Basilij iudicium, & fortasse regulariter ita est; & maximè eo tempore, in quo, vt supponere videtur Basilii, religiosa domus erant ita distinctæ, vt non vniuerentur sub vno capite, quarum multiplicatio vicina poterat faciliè discordiam parere, & non erat necessaria, quia regula erat vniformis omninò in modo viuendi separato, & remoto ab actionibus externis. At etiam Basilii fuisse tunc penuriam hominum, qui huiusmodi domos regere vtiliter possent, quia monachi regulariter sacerdotes non erant, neque docti. Quæ rationes hoc tempore cessant, nam in eadem religione sunt varix actiones, vel ad studia, vel ad cōciones, & alia ministeria, est etiam vnio earum inter se, & sub vno superiori prælato, nec defunt homines docti, & prudentes, per quos possint gubernari, & ideo etiam hoc modo possunt vtiliter sæpè monasteria in eadem ciuitate multiplicari. Quia verò in vtraque multiplicatione poterat esse excessus, ideo multiplicatio religionum Summo Pontifici meritò reseruata est, vt patet ex Concil. Later. in c. ult. de Religiof. dom. & Concil. Lugdun. in c. vnice. eod. tit. in 6. In Concilio autem Trident. sess. 25. cap. 3. de Regul. ad alia incommoda vitanda statuitur, vt sine licentia Episcopi monasteria non erigantur.

CAPVT II.

Virum religioso vitæ in solitariam, & cenobiticam rectè distinguatur: & vitæ perfectior sit.

Supponendum est, sermonem esse de proprio statu religioso, latè enim potest religiosa vita appellari omnis illa, quæ ad diuinum cultum instituitur, etiam si non habeat omnia requisita ad religiosum statum, vt ex superius dictis satis notum est. Videtur autem hoc modo non posse habere locum distinctionis propositæ, quia repugnat vitæ esse verè religiosam, & esse solitariam. Primo, quia vita religiosa esse debet sub speciali obedientia alicuius prælati; qui autem solitariam vitam agit, nullius obedientiæ specialiter subiectus est, vt patet de Joanne Baptista, & de Paulo primo eremita, & similibus: ergo. Secundo, quia vita religiosa debet esse regularis, debet enim itari, & firmari per professionem sub aliqua certa regula: vnde & in iure religiosi regulares appellantur, & pro eodem reputantur: sed qui vitam solitariam agit nullam regulam proficitur, vt per se constat: ergo. Tertium, quia status religiosus requirit Ecclesiæ approbationem, & acceptationem; in vita autem solitaria nihil horum reperitur. In contrarium huic statui principium dedisse: cuius exemplum etiam Christus dare voluit, quando in desertum per quadraginta dies recessit, vt ieiunio, & contemplationi vacaret. Atque ita est apud Patres vulgaris distinctio monachorum in anachoretas, & cenobitas, vt videre licet apud Hieronymum epist. 22. ad Eulochium de Custodia virgin. Cassianum collat. 18. cap. 4. Ildorum lib. 2. de Offic. Eccles. cap. 15. de Monachis, & lib. 7. etymolog. cap. 13. vbi anachoretas & eremitas duos ordines distinguit, nam eremitas vocat qui semper à principio solitariam vitam proficuntur, anachoretas qui post acquisitam perfectionem in vita cenobitica, in solitudinem separantur. Sufficiens tamen est bimembris diuisio: nam quicumque solitariam vitam agunt, vtroque nomine appellari solent, & cum illa duo membra quasi per contradictorias differentias distinguantur, adæquatè distinguunt diuisum. Solent etiam Patres addere alia membra illi diuisioni, vt patet ex proximè citatis, & ex S. Benedicto in principio suæ Regulæ. Veruntamen illa alia membra non pertinent ad veros & religiosos monachos de quibus agimus, sed dantur de quibusdā fictis & reprobtis monachis, qui illis temporibus vigeant.

Tota ergo difficultas huius diuisionis, vt argumenta ostendunt, versatur in altero membro, scilicet, vitæ solitariæ: nam de vitæ cenobitica non est dubium. Dicitur enim cenobitica vita, quæ agitur in religiosa congregatione, cuiuscunque ordinis illa sit, quæ dici etiam potest vita communis, & sociabilis. Sed quia hæc voces generaliores sunt, ideo religiosa vitæ, quæ in conuentu fratrum fit, vox illa accommodatissima fit statui religioso, per se notum est, tum ex vsu Ecclesiæ, in qua hic modus vitæ religiosæ præualuit, ac ferè solus conseruatur: tum etiam, quia ad omnia vota religiosa statui substantialia, & ad praxim omnium consiliorum, & virtutum est valdè opportuna, vt statim magis patebit. Vnde de hac interpretatur Augustinus illud Psalm. 132. *Quam bonum, & quam iocundum habitare*